דיזעס בלאט ערשיינט
דריימאל וואכענטליך
פאנטאג, מיטוואך אונד פרייטאג
אונד קאסטט
פיר אסטערריך-אונגארן
גאנציהריג 8 גולדן אסטר. וויר.
האלביהריג 4 גולדן אסטר. וויר.
פיערטעליהריג 2 גולדן אסטר. וויר.

פירס אויסלאנד
גאנציהריג 9 גולדן. — קר. אן. וויר.
האלביהריג 4 גולדן. 50 קר. אן. וויר.
פיערטעליהריג 2 גולדן. 25 קר. אן. וויר.

יידישע פעסטער צייטונג

אויף דיזעזע צייטונג קאנן מאן
אבאנירן
ביי דן טאג
פרענומעראנדן.
אונד דער פרענומעראנדן-פרייס
בעגינט מיט דעם אנפאנג יעדס
מאנאטס.

דיא רעדאקציאן בעפינדעט
זיך אין
פעסט,
ווייטצנער בולווער נומ. 29,
וואנן מאן אויך דיא פרענומעראנדן
אנזולדיג צו ווענדן בעל לעבן.

Nr. 28 זיעבצעהנטער יאהרגאנג בודאפעסט, פרייטאג יום אדר התרמ"ה. Budapest, 6. März 1885.

פאליטישע רונדשוא.

גלאדסטאנס זיעדען.

דיעדעס גלאדסטאן אנס רודער געקאממען, אונד אין זייער איינזאמקייט פאליטיך פערלערן איין פערהלער נאך איינאנדער פאלגען, איזט דאס אנזעהען אונד דיא מאכטשטעללונג ענגלאנדס ראש געווארדען; עס איזט פיעלע שטיפען הערא בעגעגנען פאן דער האנד, איין דער עס זין פאר אנגער לאנד בוקענספעלד (בעגיאנט דזרעאלי) עמפאר געבראכט האטטע.

דורך דאס באמבארדעמענט אלעקסאנדריא'ס האט ער נוכ גור ענגפטען, אנדערן דיא מיסטען איראאאישען שטאאטען ערביטטערט; זייל ער דאס אהנעהן פערשלרעטע לאנד נאך מעהר זיכערט, אונד דיא פארדערונגען דער אין אללען לאנדערן ענגלישען גלייכגיעלטיגען אינאיינגעגרוך געמאכט האט.

ער האט דיא אבערהאיט דעס סולטאנס איבער ענגפטען איסיר אבט געלאסטען, דען איינפלוסס פאנקרייך צו פערגיכטען, גשטרעבט, זא דאס אין בעדלין איינע קאנפערענץ צוזאמענטרעטען מיסטע, אום דיא רעכטע איראאפאס אונד דיא פארדערונגען דער גלייכגיעלטיגען אללאנדס אנגעלעגט מיט דעם סיעין קאנאל אין ענגלאנדס בעזיטין ברינגען, דיא ער אבערהיפט דען יעלטאנגעלד פיר ענגלאנד אללין אין אנשפרוך נעהמען יאללטע, קיין אנדרע דעם לאנד אללטע איין רעכט דארויף האבען, לאנדער צו ערוערבען, קאלאניען צו גרינדען. מיט דער בעקאנטגעבונג דעס מאהדי, איזט ער דורך האל-בע מאהרגעגלן אין דיא קלעממע גערעטהען; דען העלדענהאפטען ענגלאנד נאדראן האט ער איפ-געאפפערט, אונד גשטעלאן איין דען אלטאר דעס ערהרגייצעס אונד דער האבזוכט פיעלע טייזענד מענשען אונד אינגעהיריג סיממען דארגעבראכט.

מיט שעללען אינגען זאך ער דען פארטשרי-טען דען פראנצאיזישען טרופפען אין בונא צו, אונד יואהרענד ער דיא אינפרטבארען, קאמפפ אים הייסען אונדע דעם סודאנס פיהרטע, בעגינטעט דיססאלאנד דיא צייט אים אין אזיען גענען אפגהא-נישטאן פארזוהרונגען, אונד זיך דיא דען ענגלישען בעזוטיצונגען אין אינדיען צו נאהרען.

דורך דיא קאלאניאלפאליטיק דעס פירסטען ביסמארק, דורך דיא בעזוטעגרייפונג דייטשלאנדס אן מעהרערען פונקטען אין אפריקא אונד איין דען אייסטאלישען אינזעלן אזיא נייערר צייט איינע פערבינדונג דער בידען אונטס בעפיינדעטען שטאאטען ענגלאנד אונד דייטשלאנד האבינגעטרע-טען, זא דאס ענגלאנד פערלאנגעלט דאششערטע, מיט קיינעס איייראאאישען לאנדע אויף פיינד-שאפטליכעס פוסע, אלס האבסטענס מיט אזאללען, דאס איינע שיפפ מיט טרופפען אין דיא האפען דעס ראטהען מעערעס גשיקט האט. אום דיא אזאלענישען בוריגער, דיא דארט עטאבליירט זינד צו שטעען, אונד נאך אזאלענישער געוואהנהייט עשוואהן צו ערהאשען.

אין איינער גראפען רעדע, דיא ביסמארק דיעזער טאגע אום דייטשען רייכסטאג געהאלטען, ציעט זיך אין זא פינדזעלגער צוויעשפאלט צוישען דען ביידען גראפען שטאאטען, דאסס מאן מיט רעכט גלייבען דארף, ענגלאנד וועדע געוויאנגען זין, ענגפטען צו דייטען, אונד דאס אום סודאן אהנע ערפאלג דאס פיעלע בלוט געפלאסטען אזט.

אבער אייך אין ענגלאנד אזט דאס פערטרייטען צו דער פאליטיק גלאדסטאנס איין גולל געווארפען, דאס בעוויזט דאס מיסטרייען, וועלכעס אזך דאס אבערהיי מיט מאיאיטאט אזסגעשפיא-בען האט. אום אינטערהזזיג וואהרד דיעזעס מיס-טרייענסוואטס מיט איינער קינסטלרישען מאיאיטאט פאן נור 14 שטיممען אבגעלעהנט, דיא פערהערען דעגעגנען האטטען בייא איינער זא קלייגען מא-איאיטאט אבגעדאנקט; גלאדסטאן אבער קראאט מערט זיך אן דיעזעלבע, וייא אין ערטרינקענדער אן איינען שטראההאלם.

דיא נייעסטען נאכריכטען.

פיעל ראשער, אלס מאן עס ערוארטעט שרייי-בען דיא פערוויקקעלונגען צוישען ענגלאנד אונד רוססלאנד פארט, וועלכע צו איינעס פרבטבארען צוזאמענשטאס דער בוידען וועלטמאכט אין אזיען פיהרען קאנען. דער עמיר (הערשער) פאן אפגהא-נישטאן האט דען שוטיז דער ענגלאנדער גענען דיא פארדרינגענדען רוססען אנגעריפען, רוססלאנד אבער עקלארטע, דאס עס דאס עריטינען ענגל-שער הילפע אין אפגהאנישטאן אלס קריעגסערקלא-רונג בעטراכטען וויירד, אזך דיא פארדערונג ענגלאנדס אבער דיא פאן דען רוססען בעריטטען בעוועגטען אפגהאנישען גרענצשטארטע צו פערלאסען ווילל רוססלאנד נוכ אינגעהען אונד אייך דאנו וויללזיך רוסלאנד נוכ פערגערען, דאס עס דייטער גענען הערראט נוכ פארדרינגען ווערדע. רוסלאנד ווילל אפפענבאר דען מרוע ע ע ט צ ט הערבייפיהרען, וואהרענד ענגלאנד פאן אללען זייטען בערראהנגען אזט אונד ענגלאנד בע-פינדט זיך טהאטזאכלך אין איינער בייטפעלאהרען בערראנגנסס. דען סודאן צו בעהאלטען, דאראן דענקט מאן נוכ מעהר אין ענגלאנד. אזך דיא בלוטיגע בעדייטונג דעס פירסטען בוסמארק שטעקט דיא ענגלישע רעגיערונג שווייגענד אין, אזהר נאכגעגע בעשטרעבען אזט עטצט דארויף גערייכטעט, מיט דען רוססען אין אפגהאנישטאן אונס ווייגע צו קאמפען, אונד ווענן דאס נוכ מאנכך אזט, דיא גרענצען אנדרעזס אין אזיען צו זיכערן אונד זיך צום קריעגע גגען רוססלאנד פארבייבעדייטען.

אין דער אנדערן ווייסהאלבען.

אין אסטערריך, שפעלטען זיך אין דען לעטטען טאגען בייא פערהאנדלונג דעס באד-שעטס אייפטרייטטע אב. דיא דארויף הינזייען, דאס איינע פירטבארע צערריסענהייט צוישען דען פארטיען אונד דער רעגיערונג פארהערשטע, פאן אללען זייטען אונד נאך אללען זייטען הין ווירד אבערקענט, אונד וואס דאבייא הערוים-קאממט אזט צום פערצייפפלען פיר דיא רעגיערונג אונד פיר דיא פארטיען, דער אבגעאדענעטע דר' ה ע ר כ ס ט, אלס הייפטרעגער דער לינקען אדער פערפאססונגספרייען האט אין איינער גראס-ארטיגען רעדע איינען פערגלייך געגאנגען צוישען דעם אסטערריכישען אונד דעם אונגארישען שטאט דעם מיניסטעריאלס: וייא טיפא אללעס טהוט וואס אונגארן גראס, דייך אונד אנגזוזהען מאכטען קאנן, וואס בודאפעסט צו העבען אונד צו פער-שאפען פערמאג; וואהרענד גراف טאאפפע, דער אסטערייכישע מיניסטערפאזידענט גור פיר דיא פלאווירונג דעס אסטערייכישען שטאאטעס, פיר דיא איינאפפעלונג דער גراפען וויעגס צו גונסטען דער פלאווישען הייפטשטאאטע אבזיטיג. באלד — זאגטע ער — ווירד דאס פאטריאטישע בעוואוסטזיין אין אסטערייכיר, אין וייגער צו זיין גיכט מעהר עקסיסטירען. מיט שווערען דענקע איך דאראן, אין ווילכעס גיסטע אינזערע וגענד ערצאגען ווירד, מיט וועלכען פרינציפען דיא הערראוואכסטס, וועלכע מיסטער אזהר פאר איגען געהאלטען ווערדען! דיא זאלל דיא עכטע פאטעריאנדסליעבע אום אלטען אסטערייכישען גיסטע הערקאממען?

בייא דיעזען מיט וואהרען געפיהלע אונד צי-טערדער ליפפע אויסגעשפראכענען וואהרען דראנג-טען זיך אום דער בעשווערטען בריסט וויפעער אונד שלוכצען הערפאר, טראגען שטראהלטען אום ווענען אינען, ער מאכטע זיך פאר טיעפער עריגיפ-פענהייט קיים אויפעכט צו ערהאלטען, דיא אויטרינ-טען אזהן דינע פיינע אונד געגענגענגס-גראפסען, אין בריוזנדער בייפאלל דראהנטע דורך דאס הייל, אויף דיא רעגיערונגספארטייא מאכטע דיעזע סעגנע טעפען אינדרוק.

אבער אויך דיא רעגיערונגספארטייא, דיא זייט 6 יאהרען אם רודער שטעהטט, שווענקטע בייא מעה-רערען געלעגענהייטען בעזעגקליך, אונד טאאפפע האטטע מיטיג זיא צייאמענגעראלטען, וייא לאנגע עס אזהם נאך געלינגען ווירד, אונד ווייאם נאכהער קאממט, דאס ווייס דער לעבע נאטט.

פעריטיעדענע נייאיגקייטען.

(דיא אנגעלעגענהייטען דאראל אטטיזאשס.) דיא ווייר פאר קירצעס אונטער דער אינבעדשרייפט „ווען גענען — דאראל אטטיאש אין אינגעס לייטארטיקעל אינפפרלוד מיטטהיילטען, אונד פאן דער ווייר שפאטער בעריכטעטען, דאס זיא אויף פיעלעלייכעס ווענע בייגעלעגט וואהרען וויא, (קיינע נומער 13 אונד 15 אינזערעס בלאט טעס) האט דיעזער טאגע אין אינאנגענגהייטעס נאכ-שפיעל געפונדען. עס אזט דאס עבען דער פאלל דער באזען טהאט, דאס זיא דענענען, דער זיא אינמאל בעגאנגען האט בייא דען האארען פעכט-הארט אונד אזהן גיכט לאלאסס, וועלכעס ווענ ער זיא מיט אלדער קראפט פאן זיך אבשטעלען מאכ-טע, דער יידישע אייזאאט דר' ווילעלם גאנגע-נער האט דאמאלס דען גراפען פערלער בעגאנגען, זיך פאן דעם יידישען אונגטען נאמענס גערישטע אונד אינעס גייסטיגען פערפיהרען צו לאס-סען אונד אינען דורכאוס אויסוכטסלאזען פראע-צעסס גגען קארל אטטיאש אינצוליטען. (ווייר דא-בען דינגרייטש קיינע נאמען גגענגנס, דיעזע ווערדע שאנגס אונד אבערפלוסגס, נאכדעם דיא אנגעלעגענהייטען אין אינעס טהוהלע דער הייפט-שטאדטישען פרעסס אונד צייטונגס מיט גגענגס דער נאמען אונד אין ד ו ר כ א ו ס פ א ר ש ע ר ד א ר ש ט ע ל ל ו נ ג אינען פראגען געפונדען האבען.) דיא הייפטפרעגע אבער דער אינגע-טיגע קאנגרישעקארל אטטיאש, אויזאאט שטעפאן דיא ל א ש י אבגעבען, דער אבער, וייא ווייר דאמאלס מיטטהיילטען, גיע דען גראפעסס אינגעליטעט האטטע, ווענן ער דאנו פאן דען גע-נאנגען ווירען גיכט אויפגעשטפטעט אונד אינעער-שטעטע ווארדען ווארע צוייא טאגע נאכדעם אונ-זער ארטיקעל „ווען גגען — קארל אטטיאש" ער שיענען אום, אונד נאכדעם ווייר פעריאולרע דע גגענגנגען אויזאאטען אויף דאס שיסליכע דיע, זעס פאר האבענס אונד אויף דיא שנאבנדאלאוגן פאלגען אינעס וואלבען פאן אינעס יידישען אויזאאטען געלייטעטען פראגע-סעס אויפעערזאם גע-

אין אסטערייכיר, אין ווייגער צו זיין גיכט מעהר עקסיסטירען. מיט שווערען דענקע איך דאראן, אין וועלכעס גיסטע אינזערע וגענד ערצאגען ווירד, מיט וועלכען פרינציפען דיא הערראוואכסטס, וועלכע מיסטער אזהר פאר איגען געהאלטען ווערדען! דיא זאלל דיא עכטע פאטעריאנדסליעבע אום אלטען אסטערייכישען גיסטע הערקאממען?

בייא דיעזען מיט וואהרען געפיהלע אונד צי-טערדער ליפפע אויסגעשפראכענען וואהרען דראנג-טען זיך אום דער בעשווערטען בריסט וויפעער אונד שלוכצען הערפאר, טראגען שטראהלטען אום ווענען אינען, ער מאכטע זיך פאר טיעפער עריגיפ-פענהייט קיים אויפעכט צו ערהאלטען, דיא אויטרינ-טען אזהן דינע פיינע אונד געגענגענגס-גראפסען, אין בריוזנדער בייפאלל דראהנטע דורך דאס הייל, אויף דיא רעגיערונגספארטייא מאכטע דיעזע סעגנע טעפען אינדרוק.

אבער אויך דיא רעגיערונגספארטייא, דיא זייט 6 יאהרען אם רודער שטעהטט, שווענקטע בייא מעה-רערען געלעגענהייטען בעזעגקליך, אונד טאאפפע האטטע מיטיג זיא צייאמענגעראלטען, וייא לאנגע עס אזהם נאך געלינגען ווירד, אונד ווייאם נאכהער קאממט, דאס ווייס דער לעבע נאטט.

פעריטיעדענע נייאיגקייטען.

(דיא אנגעלעגענהייטען דאראל אטטיזאשס.) דיא ווייר פאר קירצעס אונטער דער אינבעדשרייפט „ווען גגען — קארל אטטיאש" אין אינעס לייטארטיקעל אינפפרלוד מיטטהיילטען, אונד פאן דער ווייר שפאטער בעריכטעטען, דאס זיא אויף פיעלעלייכעס ווענע בייגעלעגט וואהרען וויא, (קיינע נומער 13 אונד 15 אינזערעס בלאט טעס) האט דיעזער טאגע אין אינאנגענגהייטעס נאכ-שפיעל געפונדען. עס אזט דאס עבען דער פאלל דער באזען טהאט, דאס זיא דענענען, דער זיא אינמאל בעגאנגען האט בייא דען האארען פעכט-הארט אונד אזהן גיכט לאלאסס, וועלכעס ווענ ער זיא מיט אלדער קראפט פאן זיך אבשטעלען מאכ-טע, דער יידישע אייזאאט דר' ווילעלם גאנגע-נער האט דאמאלס דען גراפען פערלער בעגאנגען, זיך פאן דעם יידישען אונגטען נאמענס גערישטע אונד אינעס גייסטיגען פערפיהרען צו לאס-סען אונד אינען דורכאוס אויסוכטסלאזען פראע-צעסס גגען קארל אטטיאש אינצוליטען. (ווייר דא-בען דינגרייטש קיינע נאמען גגענגנס, דיעזע ווערדע שאנגס אונד אבערפלוסגס, נאכדעם דיא אנגעלעגענהייטען אין אינעס טהוהלע דער הייפט-שטאדטישען פרעסס אונד צייטונגס מיט גגענגס דער נאמען אונד אין ד ו ר כ א ו ס פ א ר ש ע ר ד א ר ש ט ע ל ל ו נ ג אינען פראגען געפונדען האבען.) דיא הייפטפרעגע אבער דער אינגע-טיגע קאנגרישעקארל אטטיאש, אויזאאטען שטעפאן דיא ל א ש י אבגעבען, דער אבער, וייא ווייר דאמאלס מיטטהיילטען, גיע דען גراפעסס אינגעליטעט האטטע, ווענן ער דאנו פאן דען גע-נאנגען ווירען גיכט אויפגעשטפטעט אונד אינעער-שטעטע ווארדען ווארע צוייא טאגע נאכדעם אונ-זער ארטיקעל „ווען גגען — קארל אטטיאש" ער שיענען אום, אונד נאכדעם ווייר פעריאולרע דע גגענגנגען אויזאאטען אויף דאס שיסליכע דיע, זעס פאר האבענס אונד אויף דיא שנאבנדאלאוגן פאלגען אינעס וואלבען פאן אינעס יידישען אויזאאטען געלייטעטען פראגע-סעס אויפעערזאם גע-

ערייִדערטע אינגעאָדער פאָלנענדעס: „איך האָטע דען עגטשלוסס געפאַסט, מיך פאַן דען אָפּפענליבען אנגעלעגענהייטען צוריקצוציעהען; ווער לעבען אבער אין איגער זאַ קריטישען צייט, דאס יעדער פאַטריאָט איך זיינעם פאַסטען איסהאלטען מוס, זאַ לאנגע ער קאַן, דעסהאלב האבע איך מיינען ריקטריטס פערשאָבען, איך האבע מיין גאנצעס לעבען הינדורך פיר דען ליבעראלסמוס געקאַמפפט, פיר דיעזען איזט אבער יעטצט דיא אינגנסטיגסטע צייט, דיא דשענטרי איזט געזונקען אונד דיא אריסטאָקראַציע איזט האָכמשהיגער אלס עמאלס. איך נעמעע דיא איזטעיכונג אָן, ווייל דיא דען צוזאַמענשלוס דער בירגער אנשטרעבען. ווער מיסען עס מאכען וויא דער געשיקטע שיפפער. ווענן דיא זינגרע זינגער פאַרדט נישט גינסטיג זינד. וואַרטען ווער איגע בעסערע צייט אב, איגעווישען אבער וואָללען ווער ארבייטען, צוזאַמענהאלטען אונד אונז בילדען. דענן נור דער פערייגטען קראַפט דער בירגער קאַנן עס גלייכען דער וואהרען פרייהייט ווידער צום זיגע צו פערהעלפען אונד דיא גלייכהייט אונד ברידערליכקייט ווידער הערצוסטעללען.“ דיא דעמאָנסטראַציאָן וואר פאַן דעם בערגרמעגען פערטיידיגער דר. בערנהארד פרידעמאַן געפיהרט.

* (איין שאָנעס יובילעאום.) פאַר קורצעם פיערטען דיא נאַכקאָמען דעם מאַזעס גיספערך אונד מיט איהנען דיא איינוואהנער דעם דאָרפעס קלייסעראַטה (אין לאַטהרגנען) דען 100-טען געדענקטאָג דער לעבענסרעטונג פאַן 40 פערזאָנען דורך דען יודען מאזעס גיספערך. דאס דאָרף ליעגט אן דעם סאַלפּאַזוסע, דער צו ענדע דעם יאהרעס 1784 ווהר אנשיאָלל, איבער דיא איפער מראַט, אונד ארגע צערשטאָרגענען אריבטעטע. אין איגעם האָכגעלעגענען הייזע האַטען זיך געגען 40 מענשען געפּלייבטעט; דאָך איך דאהן דראַנג דאס וואַסער דראַהטע דאס שוואַכע געבייד אין דיא ברויזענדע פלוט הינאבצוריסען. איין אַטמער אונד הילפּלוס ערשאָלל איס דעם בערסטענדען הייזע צו דען איך איגער אנהאַלטע שטרעקען אַרטסבעוואהנערן, נעמאָנד אבער וואַגטע זיך דיא רעטטונג צו פערזוכען. דא שטרעטצט זיך גיספערך אן דיא שטרעקען געוואַסער, ערגרייפט איגע יונגע פרויא אונד בריגגט זיא צור אנהאהע. ער פאָלגערט דאנן דיא מאַנגער איך, ווענס בייספּעלע צו פאַלגען, אונד איך נאַטטעס גנאדע אונד הילפע צו פערטרייען. מאן פאַלגט איהם אונד מאַכט דריימאל דען וועג צום הייזע, אונד אלס דיא לעטצטען קיים גערעטטעט וואַרען, שטרעצט דער בויא אין דאס וויעלגנדאַ. איס דאַנקבאַרקייט בעפּייטט דיא געגענדע דען רעטער גיספערך אונד זיינע נאַכקאָמען פאַן אללען שטייערן. אונד פיערטע זין אנגעדענקען זענענד דאס יובילאום מיט זיינען ענקעלקינדערן.

פערלאָזונג

דער אונגאַרישען ראַטהעקריצ-לאָזע.

בייא דער אם 1. מאַרץ 1885 פאַרגענאַמענען ציהונג דיעזער לאָזע, וואורדען פאָלגענדע סעריען געצאָגען: פיט 600 נו׳ פערלאָזע, דערען יעדע מיט 6 גולדען איינגעלאָזע וווירד. אויסער דעם ערהאלט יעדע נוסער איינען גענוסשיין, מיט וועלכען דיעזעלבע אויך דיא גאַנצען לעבען הינדורך פיר דען ליבעראלסמוס געקאַמפפט, פיעל אויף ס׳ 492 נו׳ 22, אונד דער 2-טע מיט 2000 פל. אויף ס׳ 4600 נו׳ 44; פערנער געווינגען: יע 1000 גולד. ס׳ 2334 נו׳ 43, ס׳ 7600 נו׳ 63; יע 500 גולדען ס׳ 3395 נו׳ 45, ס׳ 3437 נו׳ 18, ס׳ 3874 נו׳ 16, ס׳ 4362 נו׳ 31, ס׳ 5771 נו׳ 88; יע 100 גולד׳ ס׳ 715 נו׳ 57, ס׳ 1707 נו׳ 84, ס׳ 3470 נו׳ 72, ס׳ 5034 נו׳ 5, ס׳ 6023 נו׳ 54, ס׳ 6282 נו׳ 67, ס׳ 6484 נו׳ 67, ס׳ 7015 נו׳ 28, ס׳ 7338 נו׳ 15 אונד ס׳ 7959 נו׳ 26.

2) דער 1864-ער לאָזע.

בייא דער אם 2. מאַרץ 1885 פאַרגענאַמענען ציהונג דיעזער לאָזע וואורדען פאָלגענדע סעריען געצאָגען: 1587 1439 955 919 843 791 717 563 519 514 191 98 23 2777 2765 2600 2230 1893 1871 1727 1681 1675 1588 2792 2800 2984 3007. דער הויפּטטרעפּער מיט 150,000 גולדען פיעל אויף ס׳ 519 נו׳ 52, דער 2-טע מיט 20000 גיל. אויף ס׳ 2800 נו׳ 59. דער 3-טע מיט 10000 גולד. אויף ס׳ 2777 נו׳ 73. פערנער געווינגען: יע 5000 גולדען ס׳ 1587 נו׳ 27 אונד ס׳ 3007 נו׳ 61; יע 2000 גולד. נו׳ 1681 נו׳ 61, ס׳ 1727 נו׳ 69; יע 1000 גולד׳ ס׳ 98 נו׳ 27, ס׳ 791 נו׳ 15, ס׳ 919 נו׳ 58, יע 400 ס׳ 23 נו׳ 8 13 69, ס׳ 98 נו׳ 3, ס׳ 191 נו׳ 63, ס׳ 514 נו׳ 21, ס׳ 563 נו׳ 42 47 88 98, ס׳ 717 נו׳ 91, ס׳ 791 נו׳ 34 51 47 88, ס׳ 919 נו׳ 85, ס׳ 955 נו׳ 36 45, ס׳ 1587 נו׳ 90, ס׳ 1588 נו׳ 35, ס׳ 1675 נו׳ 2 20, ס׳ 1681 נו׳ 71 78 96, ס׳ 1727 נו׳ 56, ס׳ 1893 נו׳ 48 96, ס׳ 2230 נו׳ 69, ס׳ 2765 נו׳ 58 73, ס׳ 2777 נו׳ 8 98, ס׳ 2792 נו׳ 22 37 48, ס׳ 2800 נו׳ 9 10 9, ס׳ 2984 נו׳ 32 אונד ס׳ 3007 נו׳ 22.

אויף אללע איכיגען פערלאָזשען סעריען געשאַללט דער געריגנסטע געווינן פאַן יע 200 גולדען.

ווער ערוכען אינערע געפרעגטען פרעגומעראַטען אונד פריינדע זיך מיט איהרען צוגעשטאַנד נור דיא רעקט אן אינערע רעדאַקציאָן צו ווענדען.

אונד בישטענן ווער דיא אדרעסע אימער דיישלך וויא פאָלגט אנגעגעבען:

יידישע פעסטער צייטונג

וואיטצנער בולוואַר נומער 29.

Jüdische Pester Zeitung

Waitzner-Boulevard Nr. 29, Budapest

געשעפטסבעריכט.

געשריידע-געשעפט. וויצען וואַר געספּעריג וועגען צו מארקט געגאַנגען. דער פּרעקייז וואַר נור 8000 מעטער-צענטנער וואורדען פערקויפט.

וויצען: שטייג. 100 מעטער 70 קילאָ 8.70 גולדען. 200 מעטערצענט. 78.4 קילאָ 8.72½ גולדען. 400 מעטער-צענטנער 77.5 קילאָגראַם 8.40 גולדען. — 100 מעטער-צענטנער 77.3 קילאָגראַם 8.55 גולדען. — 100 מעטערצענט 77 ק. 8.50 גולדען. — פעסטער-בּאָדען 100 מעטער-צענטנער 77 קילאָ 8.35 גולדען. נאָרדאונגאַרישער 100 מעטערצענט 78 קילאָ 8.15 גולדען. וויינסענבורגער 500 מעטערצענט 77.3 קילאָ 8.60 גולדען (אללעס פער 3 מאָנאַטען.)

פרעסבורגער שלאַכט-פיעהמאַרקט. דער אויפטריעב אויף דעם פרעסבורגער פיעהמאַרקט פאַם 2-טען ד. מ. בעשטוד 1515 שטיק. דאַפאַן וואַרען 1236 אונגאַרישע, פאָלנישע אונד 279 דייטשע. דיא פרייזע וואַרען: אונגאַרישע 50 ביז 64 גולד. פאָלנישע —.— גולד. אונד דייטשע 55 —.66 גולדען. (אללעס פער 100 קילאָ.)

וויענער שלאַכטפיעהמאַרקט. דער אויפטריעב אויף דעם וויענער שלאַכטפיעהמאַרקט אם 2-טען ד. מ. בעשטוד 1712 שטיק. דאַפאַן וואַרען: 669 אונגאַרישע, 313 פאָלנישע אונד 709 דייטשע. דיא פרייזע שטעללטען זיך פער 100 קילאָגראַם: אונגאַרישע מאַסכסען 52—62.50 גולד. פאָלנישע 51 — 60 גולד. אונד דייטשע 52 — 63 גולד.

פערגאַנטוואָרטליכער רעדאַקטאָר: מאַקס סאַבאָלטשי.

כשר וויין של פסח

מכרם של ישראל

אללען אינזערען ס. ט. ווינקונדען מאַכען ווייר היטט בעקאַנט, דאס ווייר אויך הייעי. אין דער לאַנד זינד אונזערע ראַטהע, ווייסע אונד שוואַרצע ווייגע איינגעעפסקוסען, וויא איך שרייבען אונד טרעבער-באַנד ווין של פסח. איינגעעם ערציגונגס. צו דען בורגינסטען פרייזען צו אָפּפערען. צור עלייכטערונג האבען ווייר אויך אלטעריגע מוסטער-אַפּסעל גי ווין, וויא איך פיר באַנד ווין איינגעזאהט, אונד בעזעגען וועלכע:

1 מוסטער-אַפּסעל כשר ראַטהווין של פסח	2 פר.	50	קר.
1 „ שלייוואַיטין	4 „	50	„
1 „ טרעבער	3 „	50	„

אין דען פרייזען איז פאַסטע שאַן איינגעקעגעט. איך פערלאַנגען קאַנגען פרייקוראַנס, וויא איך הכשר פאַן אב״ד הקיק אולאַק גענעמען ווערדען. 3—5

M. Lang & Sohn

a. ILLOK (Syrmien) a/d Donau Dampfschiffs-Station.

אנאלד קאָהן גראַבשטיין לאַנד

בודאַפּעסט, וויינגערטשטראַסע נו׳ 14

גענעראַלע דעפּאָ דראַהטלשטראַסע, אונד דאָנטשטראַסע אים אָרטשען הייזע

עמפּפיהלט זיך אללען יענען, וועלכע דיא טרעפליכע פּפּרעכט דעם גראַבשטיין-וועטענס צו פערזיכערען האבען, זעהר שאַגע גראַבשטיינע אים מאַרמאָר אונד גראַנט אין גראַסער אויסוואהל. קאָרעקטע גראַווירונגען, זעהר שאַגע שריפטען מיט עכטער פערגאָלדונג ווערדען בעסטענס אויסגעפיהרט.

(אם שבת אונד יום טוב איס געשלאָסען.)

איך פערלאַנגען ווייר אין אללגעמיינע פרייקוראַנס פריי.

קורס-אונד מעדעל-פרייז-טאַבעללע.

פריכטע	קוילאָגראַם פער הונדערט	פער 100 קילאָגראַם
קאַרן אלט	72—70	7.59—7.20
ווייסע פּוטער	60	6.50—6.85
מאַלץ	62	7.—8.
האַפער	41	6.85—7.10
כוכורזען באַנאַטער ניי	75	6.65—6.75
דעמטע אנדערער	73	5.70—5.60
הירזע	—	5.80—6.25

ווייצען		פער פער 100 קילאָגראַם
ווייצען	פער הערבסט	8.65
„	פריה-יאהר	8.15
„		—.—
מאַגיאַרישער ווייצען	מאַ-יוני	5.73
כוכורוץ		
נערסטע		
האַפער	פריה-יאהר	6.77
„	הערבסט	—.—
דעסס	איינ.-סעפ.	—.—

זאַק מעהל			פער 100 קילאָגראַם
		נומער	17 —
דער זאַק צו 100 קילאָגראַם		0	16 40
		1 „	15 80
		2 „	15 20
		3 „	14 40
		4 „	13 40
מיט זאַק פרייאַ באַהן		5 „	12 30
		6 „	11 40
		7 „	10 40
		8 „	9 30
		8½ „	
שפּיריטוס אלטע מעטהאָדע			30 —
„	נייע	„	26 50
		קראַטאַפּל	

ווייצען	קוילאָגראַם פער הונדערט	פער 100 קילאָגראַם
נאַדיאַ-אונגאַרישער	75	7.70—7.60
„	76	7.80—7.75
„	77	7.90—7.85
„	78	8.—7.95
„	79	8.10—8.05
„	80	8.30—8.15
„	81	—.—.—
פעסטער-באָדען	75	7.90—7.75
„	76	8.05—7.85
„	77	8.15—8.—
„	78	8.25—8.10
„	79	8.35—8.20
„	80	8.45—8.30
„	81	—.—.—
ווייסענבורער	75	7.90—7.75
„	76	8.05—7.85
„	77	8.15—8.
„	78	8.25—8.10
„	79	8.35—8.20
„	80	8.45—8.30
„	81	—.—.—
טהיס	75	8.—7.85
„	76	8.15—7.95
„	77	8.25—8.10
„	78	8.35—8.30
„	79	8.45—8.30
„	80	8.55—8.40
„	81	—.—.—

מרין-טאַבעללע פאַם 3. מערץ

ד׳	קר.		ד׳	קר.
		ווייצען		
		וויענער	100	
		דונאַוער	5	79
		עסטערייך-אונגאַרישע		
		שווב	9	77
		דייטשע וויינסענבורגער	60	55
		20 מאַרק-שטיק	12	11
		באַנאַטער יוגער	1	20
		לאָזע.		
		1854-ער לאָזע 4 פערצענט שטאַמפּ-לאָזע	129	—
		1860-ער לאָזע	138	75
		דרעסדענער	112	—
		1864-ער לאָזע צו 100 גולדען	172	—
		דרעסדענער	172	—
		אונגאַרישע פערצענט-לאָזע צו 100 גולדען	118	75
		מיטלמעראַל-לאָזע	118	25
		לאָזע דונענבערג	43	—
		מיינינגען-לאָזע	20	—
		דערפורער-לאָזע	179	—
		באַדישע לאָזע	43	50
		לאָזע-אַנטהעיל פון פערצענטיגע	114	50
		אונגאַרישע לאָזע	19	75
		מאַנטשעסטער-לאָזע צו 10 גולדען	19	—
		מאַלטהוזער לאָזע	18	—
		אָלדענבורג-לאָזע	46	—
		אַלטענבורג-לאָזע	39	75
		וויינאַר-לאָזע	19	25
		פּאַלאַ-לאָזע	54	50
		אַלאַנצאַנער-לאָזע	33	75
		פּפּלענגאַאַס לאָזע	49	—
		פּאַריס-אַנטוואַרפּען-לאָזע	24	—
		פּרייסישע לאָזע 100 „	130	—
		דייטשע 50 „	68	50
		וויינסענבורגער 20 „	29	75
		וויינינגען-לאָזע 20 „	38	—
		אַלטענבורגער לאָזע	125	50
		פּרעסבורגער לאָזע-לאָזע	—	—
		פּרעסבורגער פּרעמיום-אַנטהעיל	35	25
		וועכסעל-פּאַפּיער.		
		אונגאַרישע פאָלדענער 4%	98	55
		דייטשע „ 5%	—	—
		אָסטרייכישע פּאַפּיער-פּרענט	107	—
		אונגאַרישע פּאַפּיער-רענטע	94	05
		אונגאַרישע לאָנד-פּרענטע	102	25
		פּרעסבורגער פּאַפּיערע	102	—
		דונאַו-רעגולירונג	101	90
		פאַלאַרישע	102	—
		פּאַנטשאָווע	106	50
		לאָזעס פון אלטע פאַלאַרישע	102	—
		אונגאַרישע אינדעמנאַטיאָנס-אָבליגאַציאָנען	147	50
		וויינבערגער-פּאַרטיאָנס-אָבליגאַציאָנען	98	75
		פּאַפּאַרישע דער אונגאַרישען פּאַנק		
		קרעדיט-לאָזע צו 5% פּרעצענט	101	75
		דער אונגאַרישען האַפּטפלעכט-פּאַנק צו 5%		
		5% פּרעצענט	96	—
		דער אונגאַרישען אַלגעמיינען פּאַנק		
		קרעדיט-אַנשטאַלט צו 5% פּרעצ.	102	75
		דער דונענבערגער	99	75
		„ פּאַריס-אָפּפענבאַך 5%	90	6

Eigenthümer Wittwe Frau M. REIS. Verantwortlicher Redacteur MAX SZABOLCSI. Budapest, : 1885. Druck von Sam. Márkus, Grosse-Kronengasse Nr. 23.

פֿערבײַגרײַנ. שטעגערן הײַזער, שטערטשע דײַ טהאָרע אַב אונד דורכוויסטע ערדן. ווינקעל פֿאַם דאַכאַדען בײַ צום קעללער, אַבער דאָ פֿאַנד ניכטס פֿאַר. בײַדע הײַזער וואַרען דאָ נאַנצע נאַכט שטרעגע בעוואַכט, דאָ זאַכע האָט אין דער הײַפֿט שטאַדט גראַסע בעאַנרוהיגונג הערפֿאַרגעפֿון. עס איז אײַפֿגעפֿאַלענד, דאָס „פֿינגעטלעגשע" הײַ־טע עקלאַרט, דאָס דײַזער בײַבעגשטרײַך נ י כ ט פֿאַן דען פֿרײַדען וועראָאײַס אײַסגעגאַנגען זײַ־אָ דען וועראָאײַ; ווײַרד זײַך אײַך אײַנע אַנדערע אָרט ראַבען. — „בן סעקסקז, ס אַקלען" (ווער זײַך אַנגאַנאָשעס שפּרײַבאָרט.

* (ד ע ר ה ע נ ק ע ר פֿאַן מ א ס ק ו ,)

אײַנאַן פֿראַלאַף, דער מאַסקוער שאַפֿרײַבטער אײַנ פֿאַר קרײַצעס פֿערהאַפֿטעט וואַרען, ווײַל מאַן אײַן אַלס נײַלײַסטען פֿערראַכטגעט, ער האָט אײַך שאָן געשאַנען. דאָס ער זײַט דער הערבטענג דער קאַזערמאַדער אין דען דרײַנסטען דער נײַלײַסטען שטערט אונד מאָנאַטלײַך 200 רובעל געראַלט בע־לאָס. אַנגעגאַנגער געפֿאַנגענע נײַלײַסטען בעפֿײַטע אונד וויכטיגע אַקטענשטיק דער פֿאַלצײַ אונד דער גערײַכטע ענט־ענדעטע אונד דען נײַלײַסטען אײַס־פֿאַלגטע. פֿראַלאַף וויטע עטעט מיט שײַערען קעט־טען בעראַסטעט אין אײַנער אײַנצעלן־צעללע דעם מאַסקוער געפֿאַנגנײַסעס.

טשאַנאַדי באַטשי.

ווער קענט זאָ ניכט, דײַזע פֿראַכטיגע פֿײַנד אונזערעס אַבגעאַרדנעטענהײַזעס? דען אָנגעדלײַכען נײַן מיט דעם וויסען באַרט אונד דער שוואַרצען פֿערבײַקע, וואָ ער זײַך עראָבעט, ווײַנע שטײַף אַנלײַ־גענדע אָנגאַנגשע האָזע אין דאָ האָהע צעהנט דאָ בײַזסט הערלעכען אונד בײַדע האַנדע געגען קאַ־לאָמאַן טאָמע אײַסטערעקט. ער האָט נאָך דען מינד ניכט געאַפֿפֿנעט אונד שאָן געהט אין שטרעמשעס לאַכען דורכס נאַנצע הײַז. „נוב אַבע עקסעלענץ!" פֿלוסטערט טאַראַאַס פֿרעלעסק דעם מינסטער־פֿראַדענשען צו, הינטער דעסען רײַקען ער זײַצט, „שטאַנאַדי באַטשי פֿערשלוסט דאָך אײַנגעבלאָזען זאַמטע דען אײַסלײַך דען דאָ געמאַכט האָסט, אַנדערס אין אַלס אָב אין זײַנען אַדערן ניכט עכטעס דײַסעס אונגאַרשעס בלוט דורכגעט אײַס דעם שאָ־

(Tisza Kálmánnál) עס איז דאָס אײַנע שײַדערהאַפֿטע בעלײַדענונג אונד טשאַנאַדי באַטשי, ווײַרד זאָ לאַנגע ניכט רוהען בײַ זײַנע טעפֿעקראַנקטע עהרע ניכט ווערדער דײַנגעוואַשען זײַן ווערד.

דער נעטע טשאַנאַדי באַטשי נאַמלײַך אײַנמאַל אײַס אבגעאַרדנעטענהײַזע, דאָס דער אונ־טעמטסטס נ ך „פֿלוכווערדנער" וואָ אַלס דער אײַסגלײַך, דאָרײַך שײַעב דער נעטע טשאַנאַ־די נאָך אײַנער וואָ אַלס טאָמ, דענן טאָמ האָט דאָס לאַנד דעם אײַסגלײַך צו לעבע פֿערראַ־טהען, טשאַנאַדי אבער טהוט דעם דען זײַדען צו לעבע. אָ אײַז דענן אײַך דער נעטע טשאַנאַדי אײַן פֿאַפֿער זײַנער יודענפֿרײַנדשאַפֿט. ער, דער ערסט פֿאַר וועגען טאַגען נעגען דען פֿינפֿטען פֿאַ־ראַראַפֿען געשטאָמט האָט, אבער דײַרבאַרס ניכט אײַס אונטערטשטאַמט גאָט בעוואָהרע! זאָנדערן וויל ער ניכט ווילל דאָס דער פֿערטעטער דער ווידשען קאָנפֿעסאָר פֿאַן דעם דעוועס „טאָמ קאַלמאַן" ערגאַנגען ווערדען זאָלל.

אײַן דערזעלבען זײַטענ, אײַן ווערלעך דער פֿראַזדענט דעם אבגעאַרדנעטענהײַזעס מעלדעטע, דאָס דאָס בײַראַפֿעסטער פֿרעסטערלײַכ אײַן פֿאַלגע דעם פֿאַן טשאַנאַדי אײַנגעלײַטעטען פֿרעסעפֿאַ־צעסעס אונ דײַ אײַסלײַעפֿערונג וועראָאײַס אונ־ניכט. אײַן דערזעלבען זײַטענ (אָם 3־טען דעוועס) מוסטע אונזער טשאַנאַדי באַטשי עס ערלעבען, דאָס דײַ לײַבערלע פֿאַרטײַא אײַן ניכט פֿערדײַשט אונד דײַ דאָ־ראַלע פֿאַרטײַא, ווערלע אײַס דעם הערזעגנס־טײַמעל נאָך ניכט הערזײַנקאָמען וואָר. וואָלטע עס ניכט צוגעבען. דאָס דער מינסטער־פֿראַזדענט אײַן דעוועס אונע זעלבסט פֿאַן אײַנעס זאָ נוטהמײַ־הען מעגשען, וואָ טשאַנאַדי באַטשי אײַס אונ־גרײַפֿען ווערדע, טשאַנדי באַטשי ווערדע וואָלטע דען טאָ ניכט פֿאַראַבערעהען לאַסען, אהנע אײַן „פֿאַטרײַאָטשעס ווערק" אײַן דעם „האַנדעס־פֿערראַטהער" טאָמ קאַלמאַן אײַסצואַרבען, אײַמאָ־מעהר, דאָ טאָמ אײַך טאָס פֿאַרהער — וואָס עס־וואָס אונגעהראַטעס איז — פֿאַן נעמאַנדען אונגע־גרײַפֿען וואָרען אײַס עס בעגאַנען אַלזאָ אײַנע ערדע וואָ פֿאַלגט: דאָס טאָמ קאַלמאַן.. (נעלאַבטער דעכסס) טשאַנאַדי ריפֿס עגטרײַסטעט, גלײַבען זאָ פֿעלליכט, ווײַל זאָ מיט טאָמ קאַלמאַן בײַזאַמען זונדיגען, דאָס אײַהר לאַכען מיך אין פֿעווײַרונג נען אַלפֿאַרד, זאָנדערן הײַלאַזעס קײַזערלבער פֿרעסען מאַכטע זאָ נעוואַלטיג אונד אין זאָ שײַנ־דעלנד ראַשעס טעמפֿאַ פֿײַבטעלט ער מיט דען דאָס־דען אין דער הײַפֿט, דאָס אבער טהוט ער אַלס אָב ער דאָ פֿערגײַפֿטען פֿײַלע, דאָ ער אײַס זײַנעס מונדע זאָעבען לאַנגעלאַסטען. אײַפֿגעפֿאַן אונד די־דעקט געגען טאָמ קאַלמאַן שלײַדערן מאַכטע. אונד טאָמ קאַלמאַן שײַנט ווײַרקלײַך געטראָפֿען ווערדען צו זײַן, דענן ער שטעלט זײַך אין זײַנעס ראַשען פֿאַטעלל — פֿאַר לאַכען. דאַסעלבע טהוט דאָס נאַנצע הײַז, אנגעפֿאַנגען פֿאַן דעם קלײַנען מאַדא־ראַס, דעם זײַלדען אונד רעבעלליען 48־ער. בײַ הײַנטע צו דעם יעוואַטעגאַלגען, דעם אַרסטאַקראַ־טען אַפֿפֿאַנ. דאָס זשעגרעט עדאָך דען אײַפֿגעגען טשאַנאַדי באַטשי ניכט, ער דאָנגערט אונד וועט־טערט ווײַטער אונד וואָנען ער ניכטס מעהר צו זאָ־גען האָט. דעם אבער ניכט פֿערראַטהען ווילל, דאָ זאָנט ער דען בערהמטען זאָטשן הער, „אָך ווערדע דען טאָ גלײַכלך דאָ־ווען אָן, ווערבכס דער שטרעס פֿאַם הײַסט דעם קאָנגס פֿאַן אונגאַרן דאָ קראָנע דעם קאַזערס פֿאַן אָסטעררײַך הערזעטערבלאָזען ווערד," דאָס־ער עגטעגרעט אהם דער פֿראַזדענט אין דער רעגעל דאָס וואָרט אונד טשאַנאַדי מאַכט ווערדער אײַנען געזאַלטגען רוק אין זײַנער עגגען האָזע אונד ועטצט זײַך צײַפֿרעדען גערער. אײַנמאַל געשאָה אָן, דאָס דער באַזע פֿראַזדענט דען בע־רהמטען זאָטשן זײַך ניכט האָרען מאַכטע, טשאַנאַדי האָטעט אבער ניכט וואָס ווײַטער צו זאָגען, אונזער באַטשי בלײַבע אײַנע אײַנגעבלאָזע פֿערזשטאַנד שטע־הען, דאָס אבער ווערדע־האַלטע ער געגען דען פֿראַזדענטען געזעגדעט מיט וואָרדער דאָנגער־שטמטע זײַנען פֿאַראַדאַזשפֿרײַך. דאָס הײַז זײַנ־דערלאַלטע פֿאַם לאַכען, דער פֿראַזדענט אבער האָטעט ערבאַרמען אונד עגטאַגן: דעם שפּרעכער דאָס וואָרט.

ווײַ מיסטען דזעזע הערלבלבע פֿײַנד אונזערען לעזערן פֿרײַהער פֿאַרפֿהרען, בעפֿאָר ווײַר אהנען דאָ שרעקלבע בעלײַדענג מטטהײַלען, ווערלבע אונזערעס טשאַנאַדי באַטשי ווערדע־פֿאַרהען אונד אונד דאָ אהם ציר אײַנלײַטען אײַנעס פֿרעפֿפֿאַ־עעסעס נעגען זולאַס ווערראָאײַ בעוואָ.

ווײַסען זאָ, בײַטטע, וואָס דזעזער ווערראָאײַ פֿאַן טשאַנאַדי באַטשי. אין זײַנעס „פֿינגעטלעגשע" געשרעבען האָט? זאָ ווײַסען דאָס פֿרײַלײַך ניכט. דענן דענן עס אונט עשוואָס שרעקלבעס. דענקען זאָ אײַנמאַל, פֿאַן אַ הם, פֿאַן טשאַנאַדי שאַנדראַה, אײַך דעסען לײַב נאָך נע אײַנע פֿאַנטאַלאַנהאַזע נעקאָמען אונט. פֿאַן אהם שרײַבט ווערראָאײַ, דאָס ער נאָך אַרגערזזזא אַלס קאַלמאַן!!! (Még rosszabb)

וואָר דאָך דזעזער מעסקאָאַ אײַנעס ענגען דײַנען נעשטעהר, דזאָ דאָ שטאָלץ זײַנ אונד דזאָ דײַנגרײַס אונדעס וועללענס, אונד אַללעס ווײַס פֿאַן אַלס דאָ־ראַלען, וואָס אײַנען בעאַנ־רוהיגנדען שאַטען אין אונדע ועעלע ווערען קאָנגטע. דזאָ פֿילען, דאָס דזאָ לײַנעסען שאָאָנגע אונדעס גלײַקעס אונגאַנגאַלען אונד שטעגען בעשטעגען ווערדע, אונד דעס האַלב וואָלען דזאָ ווערדע שטאַרגע בעשטעגען. מאַבאַטאַ וואַנטע עס וואָאַר ניכט, עגטפֿלײַך אבער דזאָ ווערדע אונד אַלס טיס זײַך צו ראַטען; עס שרײַבט אונד לײַנע אונגע דורך אונדן, דאָס אונטער דעם בלומענען באָדען, אײַך וועל־כעס עד וואָנדעלע. אין פֿינסטערע אבגרונד פֿערבאָרגען, אונד דאָס דזאָ דעקקע דזאָ אונדס אָן דזעזעס אבגרונד טרעגנס נזר זעהר דען וואָ. אָאָר וואָלבער בעאַנגסטענדען אהנונג פֿראַגט עד וואָ אָאָר אונדעס דזאָאַדזעדען נעשטעגטעס אין דאָס נאַנגרײַך ווינעס מעסקאָאַסהוס צורוק. אין דזאָ־גען שאָנסטען אונד זעלבסטען שטענדען זאָאַסען מיהזמאַה, עזזאָא אונד האָנגאַה צו ווינען פֿיסען אונד האָרטען מיט בעגעסטעענגסשאַהלעדרעס בלוק דער האָרען וואָרטע, דזאָ וואָא פֿרעלען אָאָן ווינען. לײַסען אונד דזאָ דזאָאַפֿיעלען, אָאָן דזעזען דרײַא דזעגען אונד אונגעגען. עדזאָאַ זײַך זײַן רוהיגער אונד פֿרײַטער אונד שטעגע אָן בול־דערן נײַסס פֿרײַטער אונד פֿאַלצע דער אָבער־פֿטען אונד נעזאָנגען שזעזעלגעזע, צום נאַלאַנגע דער אָבער־פֿטען אונד וועלט עטאָאַ, דזאָ מאַנגט זײַן בעלעהרענדעס וואָרט. דזאָאַ אונד דזאָסטע דזאָאַזזעל לײַכט אונד שזעזעלגעזע לאָאָנגע; דזאָ שזשלאָאָסען זײַך אונדס אין אונדערבאַרען עגגע־צוקענדען אהנונגען דזאָ נעזאָהרען דזאָ פֿרײַמיסטע דער נאַטור אונד דעס לעבענס, אונד ער וואָר צעלײַך שלײַסעל אונד שזאָאָס דערזעלבען. צו־וווילען פֿעל עס אײַך מזזאָאַ אײַן, אין דזע־

עעסטעס דזאָסטען זײַך נאָטלײַך דזאָ בײַדען בײַדער מזזאָאַס אײַנגעפֿונדען. דער שזעזסטאָקלער אונד אָסטערדאָאַ אונד דער מאַבאַקדאָנדלער אונד פֿראַנפֿזזזס אַס מאַין. בײַדע דזאָאַסטען אונגלאָקס פֿאַן דעס נאָאַסען נלוק אונדער שזזעס־טער אונד פֿאַן דזאָ דזעלבען אונגלאַדען צו זײַן. אונדע צאַהלרײַכען פֿאַטילען מזזעגראַאַס, אונד בעגעגרזען נזן עזעמלך טראָאַעס, טהזלנעהמער דזעזעס נלוקקעס צו זײַן אונד עבעגאַאַלס צו פֿרזסטען אונד קאָנגען עזהאָבען צו ווערדען. זאָ אונאַנגעגעהס דער נעמאַהלען דעס מעסקאָאַ אונדער אונקנפֿס אונאַנגס צו זײַן שזען, זאָ מאַכטע דזאָ דאָך בעלד נעמזזגאַאַס זאָנע מיט אונדען. דער האָלאַנדער דזאָאַזזעס נעגען דזאָ אונדס אונגלאָנגען אונד דזאָ נע־נזזס נעמאַכט דזאָאַזזען. אונדע אַללע דזזנע אונפֿאַרדזזנגען אונגעזעהען. דזאָ בײַדען מאַנגער עזהזלדען אונדע מזזאָאַס בעשזזעס דזזזס אונד דזאָ בזזזזזזנגען, דאָס דזאָ זאָאַכאַלד דזאָ לאַנדער, צו דער בעדזזזשען דזאָ בזזנגנס אונד דזאָדען וואָרען. עזאָבעס זזזן ווערדען, אונפֿרזזנלדזזן אין דער בעזזשען נעזעטצס ווערדען אַללזזען. אבער מזזאָאַס דזאָאַסטע דזזזס אונד אין בעזזשען דער נאָאַסען שאַטצע צו דזעטצען, דזאָ אַלס אַפֿפֿרזשזזנדען דעס מעסקאָאַ דאַר־נעבראַאַס וואָרדען, אונד דזזנען נאַטהאַן בעזזאַאַן, אָדער זאָאַקאָ בען עזזאָאַ זזך דזזעס בעזזנגנען ווערדזזזעטצען. זאָ שזזזסטע דזאָ אַהזזזנג דזזזס אַהזזזנגען מאַנגער מזזאָ אונד ווערדזזס דזאָ אַהזזזנגען אונד אונד אַנדזזזנגען מזזאָ אונד אַנדזזזנגען אונד אַנדזזזנגען אונד אַנדזזזנגען

מאכט האבען, וואו דער פ״אצעסס פאן ווייטע ווילאנער פאללען געלאסען. אטוא״ש אונד ווילאנער קאמען אין דער דראמצ״אן דעם „ע״ינטערטעש״ ביא דעם אבגעאדנעטען לודוויג טשוואלסקי צו־אמען, דיא אינקרעדיבלע ש״פ״ט, דיא אטוא״ש צו פערניכטען פערגעסען האט, אונד וועלכע דען אינגענטליכען גענעגנשטאנד דעם פ״אצעססעס ביל־דעטע, וואורדע פערניכטעט אונד אין אינסגליך צווישען אטוא״ש אונד האללאש״ צישטאנדע גע־בראכט. יעטצט וואר עס אבער דער אינ״פ״ענטע־טעטע האללאש״, דער זיך מיט דעם געשעהענען ניכט צופ״רידען געבען וואללטע. ער וואללטע דען פ״אצעסס ווייטער פאר״ט״הרען, אונד מאכטע דיא אנצייגע, דאס אטוא״ש וואללאנער ש״ריפ״ט גע־וואלטזאם ענטר״יסען אונד פערניכטעט האבע. אין דער פאר״געסטרייגען גיממער דעם „בוראעפעש״ הור־לאפ״ (אין בלאטט דאס שטארק דעם אנטיסעמי־טיסמוס צוגיבט), איזט נון אין שפארטענלאנער ארטיקעל ע״ישעגען, דער זיך מיט דעמער אנגעלע־גענהייט בעשאפטיגט, אין וועלכעם אבער דיא טראט־זאכען פאם אנפאנג בין צום ענדע פערדרעהט אונד געפאלשט דארגעשטעללט ווערדען. געגען דיעזען ארטיקעל זאהען זיך נון דער רעדאקטאר דעם „ע״ינטערטעש״, אבגעאדנעטער לודוויג טשוא־וואלסקי, פערגעבר דער פערטעטער קארל אטוא״ש אדווא״אט בעלא קאמאטי אונד דער קאנצלייטעק אטוא״ש דר״ מאמעל פערל פערפאלאסט, אלס זאלכע איא״ דיא זיך דער ערוואהנטע ארטיקעל בע־רופט, ערקלא״רונגען אבצוגעבען. טשוא״אלסקי גענגט דען גאנצען ארטיקעל איינע „גרונדלאזע ערדיכ־טונגי״, בעלא קאמאטי בעצייכנעט דענזעלבען אלס איינע „אוס דער לופט גגי״פ״ענע אבזוכט־ליכע אנוואהרהייט״. מאמעל פערל ערקלערט ער־מלא״רטע דען ארטיקעל אלס איינע „טהיילס פער־דרעהטע, טהיילס גרונדלאזע ערפינדונג״. — צו אונזערעם בעדויערן איזט דיא זאכע הערליכ״ט נאך ניכט אבגעטאן, דאך שטעהט עס אונס ניכט צו, פאר״דערהאנד איבער דאס ווייטערע דיעזער פאמע־לען אנגעלעגענהייט צו שפ״רעכען.

* (דיא ענטשיידונג) איבער דיא גילטיגקייט דער דורך דעם אבגעאדנעטען לודו־ווינ פאן קרוז״ וואהד דעם מא״רגען (זאמסטאג) נאכמיטטאגס געפאללט ווערדען. דיא פערהאנד־לונג הערליכער האט בעריישם מיטטוואך בעגאנגען, בעלא קאמאטי דער פערטעטער יונגער סענט־ענדרעער וואהלער, וועלכע אים דיא פערניכטונג דער וואהל אנוכטען, פ״הרטע איינע גאנצע ווייל פאן פאללען אן, וא״ דיא קרוזיפא״טיא שטימען געקריפט האבע אונד בישעטע אייא גרונדלאגע דיעזער טהאטאכען דיא וואהל צו פערניכטען, דר״

בעלא קאמאטי, דער פערטהיידיגער דער וואהל בעמיהטע זיך דיא האטלאונגען דער אנגעפ״ה־טען פאללע נאכצו־ווייזען אונד שלאגס מיט פאלגענדען האבסס מערקווירדיגען וואהרטען, סענטענדיג איזט אין דורך אונד דורך פערראדבעגער בעגעגנט, דיא וואהלער מאכטען זיך אין געשאפט אים דער אב־געארדנעטעגוואהל. אפפאזיציאנעללע וואהלער וזכטען דען ווייבען לודוויג קרוזיג אייא אונד באמען אדם דיא קאנדידאטר אן, ט״אפערדעם דיא אים־טען דאס קרוזיג דער רעגיערונגספארט״יא אנגע־הארען ווירד. אלס קרוזיג דאנן ניכט זאפ״יעל געבען וואללטע, ווייפ״ על פערלאנגט ווארדע, גגגען דיא וואהלער, אין דיא רעגיערונגספ״ייגרלוען, צו דעם אפפאזיציאנעללען אונד אנטיסעמיטישען לוזפפ אונד באמען אי״ה״ם דיא קאנדידאטר אן. דיא וואהלער האבען אלזא אין גלאנצענדעם גשאפט געמאכט. דענן לופפ זאוואהל אלס קרוזיג לוסטען זיך דיא וואהל פ״יעלע ט״יזענדע קאפטען, דאס קלוגסטע דיא״ע דיעזעס סענטענדער בעגעגקע אלס שטראפפ דאס רעכטע דער וואהל פ״ר מעהרערע אהדע צו ענטצ״ע הען. נאכ־דעם דיעזעס אבער ניכט מאגליך איזט, זא איזט דאס קלוגסטע דיא וואהל דעם לודוויג קרוזיג צו בע־שטאטיגען, דענ וועגן זא דיא וואהל פערניכטען, זא גגבען זא דען בעשטעכלכען וואהלערן נאכאיז־מאל גגלעגענהייט מיט דעם אבגעאדנעטענמאנ־דאט אין געשאפט צו מאכען, זא דאס זא דיעזען אנמאלישען בעצירק אנגעטלך בעלאהנען אונד נור גגלעגענהייט צו גייען ווידען גגבען (אם בן חוטא נשבר״) דיא פערראנלונג לוסטעט דער אבגעאדנ־נעטע פאן דעדרעגען פ״אפפסאר אלעקסאנדער קאראשש.

* (דאס „איינגעגטלבע״ יובל־לאאום.) אין דער יונגסטען מאנפ״ענען דער לובעראלען פארטיא וואהדע איא״ אנטראג דעם פארט״פ״אודענטען לודוויג וויטשאל דער בעשלוסס גגפאסט, דאס עגרונדעטע לודוויג דענגענ־ווארדע דער אם 4. דיעזעס פערקנדעט אונד צוואר וואהדען 12 פערזאנען צו 6 בזו 9 מאנאטען מערקער, 2 צו 5 מאנאטען, 6 צו 4 מאנאטען גגפאנגנעס אונד 6 צו קלייגערן פ״ייטטשטראפפען פערא״ר־טהיילט, אללע צוזאמען האבען איבערדעם 1100 גולדען אן גגרעצסטראפפען צו צאהלען.

* (אין בובגשטרוך.) פאר־געסטערן נאכטשטאנד ערהעלט דיא דיעזיגע פא־ליטיא אין אנאנימעס שרייבען, אין וועלכער אהרדע אנגעגייגט וואהדע, דאס דיא גגבידע, אין וועלכען דיא קאנגליכע טאפעל אונד דיא קוגע אנשעדגע־בראכט וזכ, וואהדענד דער נאכט דורך דינאמיט אין דיא לופט גגשפ״ענגט ווערדען, דיא פאליציא אומיגגנט זאפארט בידע מיטאינאנדער אין

פערגעגען אין קאמטע גגגגלעגט. וועלכעם דיא פעסטלוקייט פאר״בעדייטגט. דיא טיטיל״ערער דעם קאמטעם זונד: גראפ לאדיסלאס טשאקי, בארון יאהאן קעמענע, פיל סאנטאנה גראפ בעלא באנאפפ, מאקס פאללה, מא״ריען יאקא, לודוויג טשע״נאטאנ, בערנהארד סיטאנ. שטעפאן ראהאיסקי, אנטאן זיטש, עמעריך אי״אנקא, פ״ערדרך האר״אנ, נו אפ עמאנעיר אנדראשי. לאדיסלאס קאיאשש, בארון קארל מיסאר, אפאר קובינ, פערגער אין קראא־טשער אבגעא״דגעטער אונד מעה״ריע מיטגלי־דער, וועלכע פאן זיטען דעם אבערהויפט אין דאס קאמיטע גגשווגרענע ווערדען. — דאס סעפטעמבער־ובריאאאם ווירד אלזא אללער פאר״אי״ובכט נאר, אן גגאנזן אונד פ״אכט דאס מא״ציבלאאום ווייט אבער־טרעפפען.

* (אבר ענגגנג.) וואהרענד דער אים פאר״גען יאהרע שטאטגגפ״ונדענען ווייסאנטוואה־לען שטאנד אים קאלאטשאער וואהרבעגירק דער אנטיסעמיטישע גגיסטליכע פ״ילים דעם ווידגפ״יינד־ליכען עדמונד נאי״ר גגגגגאבער. פ״ילים בראכטע דיא נאטרליכען מיטטעל ווערער פארט״יא אין אנ־וענדונג אונד דיא אי״פגגרייצטען פ״ילפפסטען שטרעבטען זיך ביא איינער גגלעגענהייט אין דער גגמיינדע וואהרגערט אונטער דעם רופפ: „שלאגט דיא הערען אונד דיא ווען, יעטצט איזט אללעס פ״ייא״!״ איא״ דיא גגאיאר־פארט״יא. עס ענטשטאנד איינע בלוטיגע שלאגערייא, וועלכע פאן זיטען דער אנטיסעמיטען מיט דער איס־רייבונג איינעס יידישען קי״פלאדענס פ״ערליך בעגגגגעט וואהרדע, אין דיעזער אנגגלעגענהייט פאנד דיעזע וואכע דיא פערהאנדלונג אין קאלאטשא שטאטט. אלס פערטהיידיגער דער אנטיסעמיטישען אנגע־קלאגטען פגגגרטע אי״ק טאר אישטאצי דער, וואהרענד דער מעהרטאגיגען פערהאנדלונג מיט גגטאנדען פערקעהרטע דאס אורטהייל וואהר־דע אם 4. דיעזעס פערקנדעט אונד צוואר וואהרדען 12 פערזאנען צו 6 בזו 9 מאנאטען מערקער, 2 צו 5 מאנאטען, 6 צו 4 מאנאטען גגפאנגנעס אונד 6 צו קלייגערן פ״ייטטשטראפפען פערא״ר־טהיילט, אללע צוזאמען האבען איבערדעם 1100 גולדען אן גגרעצסטראפפען צו צאהלען.

* (אין בובגשטרוך.) פאר־געסטערן נאכטשטאנד ערהעלט דיא דיעזיגע פא־ליטיא אין אנאנימעס שרייבען, אין וועלכער אהרדע אנגעגייגט וואהרדע, דאס דיא גגבידע, אין וועלכען דיא קאנגליכע טאפעל אונד דיא קוגע אנשעדגע־בראכט וזכ, וואהרענד דער נאכט דורך דינאמיט אין דיא לופט גגשפ״ענגט ווערדען, דיא פאליציא אומיגגנט זאפארט בידע מיטאינאנדער אין